

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้รถไถเดินตามของเกษตรกร

อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู

ชื่อผู้เขียน

สุภาวดี หาญเชิงชัย

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

(เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ชัย พัฒนพงศา ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กฤษิน ศรีมงคล กรรมการ

อาจารย์ รำไพพรรณ อภิชาติพงศ์ชัย กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎี ณ ลำปาง กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงข้อมูลการใช้รถไถเดินตาม การได้มาของเงินที่ซื้อรถไถเดินตามของเกษตรกร และปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการใช้รถไถเดินตามของเกษตรกร ตลอดจนปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะและความต้องการของเกษตรกรที่ใช้รถไถเดินตาม

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือเกษตรกรเจ้าของรถไถเดินตาม อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ทำการสุ่มตัวอย่างแบบไม่เป็นสัดส่วน (Non-proportional Stratified sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 204 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่าเกษตรกรที่ใช้รถไถเดินตามมีอายุเฉลี่ย 39 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่า มีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 51.04 ไร่ ต่อครัวเรือน รายได้รวมของครัวเรือน (จากการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ รับจ้างทั่วไป เจียรไนพลอย และการนำรถไถเดินตามไปรับจ้าง) มีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนละ 56,842.35 บาทต่อปี แต่รายได้นอกภาคเกษตร (จากบุตรหลานที่ไปทำงานต่างถิ่น) พบว่ามีเกษตรกรไม่ถึงครึ่งที่มีรายได้นอกภาคเกษตร (มีรายได้นอกภาคเกษตรร้อยละ 32.30 ไม่มีรายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ยร้อยละ 61.30) รายได้เฉลี่ยครัวเรือนละ 10,990.20 บาทต่อปี การรับข่าวสารทางการเกษตรพบว่าเกษตรกรได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์มากที่สุด (ร้อยละ 92.60)

จำนวนแรงงานที่ใช้ขับรถไถเดินตามเฉลี่ย 2 คน ต่อครัวเรือน เกษตรกรมีรถไถเดินตามไว้ใช้ในครัวเรือนเฉลี่ย 1.04 คัน มีรถไถเดินตามประเภทปีบเล็ก และ มีขนาด 9.5 แรงม้า วัตถุประสงค์ของการซื้อเพื่อใช้ในครัวเรือนอย่างเดียว เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.7) จะซื้อรถไถเดินตามในลักษณะเงินสด

การใช้รถไถเดินตาม เกษตรกรจะใช้รถไถเดินตามในกิจกรรมเตรียมดินสำหรับปลูกข้าวเป็นส่วนใหญ่ (เฉลี่ย 421.63 ชั่วโมงต่อปี) กิจกรรมปลูกพืชไร่ใช้เพียงเล็กน้อย (17.86 ชั่วโมงต่อปี) มีเกษตรกรเพียงเล็กน้อยที่นำไปปรับข้าง (นำไปปรับข้างร้อยละ 30.40 ไม่ปรับข้างร้อยละ 65.70) รายได้จาก การนำรถไถเดินตามไปปรับข้างเฉลี่ย 1,253.08 บาทต่อปี ต่อครัวเรือน

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ตัวแปรอิสระที่สามารถอธิบายถึงการใช้รถไถเดินตามของเกษตรกรได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีเพียงตัวเดียว คือ ขนาดของพื้นที่ทำการเกษตร ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการใช้รถไถเดินตามของเกษตรกร นอกนั้นไม่มีความสัมพันธ์ต่อกันในทางสถิติ

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้รถไถเดินตามของเกษตรกรที่พบคือ : 1) ปัญหาที่เกิดจากการใช้รถไถเดินตามในกระบวนการผลิต เช่น ขณะไถมักจะเกิดอุบัติเหตุจากการเลี้ยวรถ รถติดหล่ม ปัญหาเรื่องเบรค กรณีสภาพดินแข็งหรือดินเหนียว จะสิ้นเปลืองน้ำมันเชื้อเพลิงมากขึ้น และไปไกลเร็วกว่าอายุการใช้งานจริง : 2) ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่ใช้รถไถเดินตามเนื่องจากเกษตรกรต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น เช่น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าซ่อมแซม นอกจากนี้ต้องจ้างแรงงานในกระบวนการผลิตที่สูงขึ้น

ความต้องการของเกษตรกรเจ้าของรถไถเดินตาม พบว่า : 1) ต้องการให้หน่วยงานของรัฐช่วยเหลือ เช่น สนับสนุนปัจจัยการผลิตในราคาที่ต่ำ 2) ต้องการให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรดูแลเรื่องปุ๋ยปลอมอย่างจริงจัง : 3) ต้องการให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนร่วมกันฝึกอบรมโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกรที่ใช้รถไถเดินตามในเรื่องการบำรุงรักษา การซ่อมแซมตลอดจนการใช้รถไถเดินตามอย่างมีประสิทธิภาพ : 4) ต้องการให้หน่วยงานของรัฐสนับสนุนสินเชื่อระยะยาวให้มากกว่าเดิม

Thesis title : Factors Affecting Farmers' Utilization of Power Tillers in
Si Bun Ruang District, Nong Bua Lam Phu Province

Author : Miss. Supavadee Hanchangchai

M.Sc. (Agriculture) : Agricultural Extension

Examination Committee :

Assoc. Prof. Dr. Narinchai	Patanapongsa	Chairman
Assist. Prof. Katin	Srimongkok	Member
Lecturer Rampaipan	Apichatpongchai	Member
Assist. Prof. Dusdee	Nalampang	Member

Abstract

The objectives of this research were to fine out some issues about the using of power tiller and the sources of fund for purchasing them and examine factors affecting the using of power tillers. Common problems, suggestion and needs of the farmers, were also explored.

Data were collected from 240 farmers who were the owners of power tillers from Sri Bun Ruang District, Nong Bua Lam Phu Province using non-proportional stratified sampling. The data was analysed by the use of percentage, means and standard deviation for presenting basic general characteristics of farmers and use of stepwise multiple regression analysis for presenting the relationship between independent variables and dependent variable.

From the research findings, it was found that the average age of the power tiller utilizers was 34 years Most of them had an education level at grade 4 and household farm size are 51.04 rai on average. The average total yearly income was 56,842.35 Baht and 32.30 percent of the farmers had income from non agricultural affair 10,990.20 Baht on average. Most of the farmers received agricultural information from television (92.60 percent)

The average labour available for the power tillers was 2 persons per household per month and one household had 1.04 power tillers on average. The power tillers are 9.5 horse power. The objective of power tillers utilizing was using for the household only. Most of the farmers purchased power tillers with cash (62.70 percent.)

Farmers used power tillers for preparing land for rice planting 421.63 hours per year on average, preparing land for other crop 19.86 hours per year, and for hiring 30.40%. The average income from power tillers earning was 1,253.08 Baht per year per household.

From hypothesis testing it was found that household farm area was positive significantly related to the farmers' utilization of power tillers. However the farmers' utilization of power tillers were not significantly affecting by the other factors.

The common problem identified by the farmers were as follow : 1) production process problems from utilization power tillers such as accident when turning the tiller. They were working without brake. They were over fuel consumption in the case fo hand and sticky soil tilling. 2) Side impacts of the utilization power tillers to the farmers were the high price of fuel, repairing cost and supplement labour cost.

Needs of the farmers are as follow : 1) Government should support agricultural input at low price. 2) Government and Non-government organization should train agricultural extension officers and the owners of power tillers about caring, repairing and corrected using of power tillers. 3) Government should construct reservoir, and provide long term credit for the farmers.